

Технологија за гајење празилука

Автор(и): доц. д-р Цветанка Динчева, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 13.04.2024 *Број:* 4/2024

Gaji se u svim regionima zemlje. Sadrži manje etarskih ulja nego crni luk i beli luk, te je stoga manje ljut, sa prijatnijim ukusom i može se konzumirati u većim količinama. Uglavnom se gaji preko rasada.

Pogodni prethodnici su zelena salata, zeleni grašak, keleraba, rani kupus itd. Praziluk zauzima površinu od kraja juna ili početka jula do početka ili sredine decembra.

Za podizanje rasada seme se seje krajem februara – početkom marta na otvorenom rasadniku. Za 1 m² koristi se 6–8 g semena, a za 1 dunar je potrebno 250–300 g i 40–50 m² površine rasadnika. Nege rasadnika obuhvata: redovno zalivanje, đubrenje i plavljenje. Kada se setva obavi oko sredine marta, rasadi su spremni za

presađivanje u drugoj polovini juna. Kriterijumi za kvalitetan rasad su prosečna težina jedne biljke preko 4 g i prečnik pseudostabla u donjem delu od 5–7 mm.

Nakon što se prethodnik ubere, zemljište se ore na dubinu od 20–22 cm, a zatim kultiviše i drlja. Praziluk se gaji na visokoj ravnoj gredici ili ravnoj površini u četvororednoj traci 60+30+30+30/8–10 cm; takođe se može saditi po dve biljke zajedno na rastojanju od 15 cm.

Neposredno posle sadnje, sprovode se češće zalivanja kako bi se obezbedilo prihvatanje. Zasade je neophodno redovno zalivati. Za suzbijanje korova u gajenju praziluka može se koristiti Lentagran WP – 200 g/jutro protiv jednogodišnjih širokolisnih korova – primenjuje se jednom u proleće, posle sadnje, kada je treći list jasno vidljiv (>3 cm).

Prilikom prve kultivacije biljaka, preporučljivo je primeniti prihranu amonijum-nitratom u količini od 10–15 kg/jutro. Praziluk se kultiviše kultivatorom 2–3 puta plitko (5–6 cm) ili ručno. Druga prihrana amonijum-nitratom, takođe u količini od 10–15 kg/jutro, može se sprovesti u drugoj polovini septembra.

Praziluk se bere kasno u jesen, u prvoj polovini novembra. Biljke se podsecaju nožem-lopaticom. Osušeno ili požutelo lišće izvađenih biljaka se uklanja, zemlja oko korena se očisti, a listovi se seku 15–20 cm iznad pseudostabla. Očišćene biljke se vezuju u snopove od 25–30 komada. Prosečni prinosi su oko 3,0–3,5 t/jutro, ali se mogu postići i prinosi od 5–6 t/jutro.

Za suzbijanje korova u gajenju praziluka mogu se koristiti sledeći herbicidi: LENTAGRAN WP (200 g/jutro protiv jednogodišnjih širokolisnih korova) – primenjuje se jednom u proleće; FOCUS ULTRA / STRATOS ULTRA (200 ml/jutro) protiv jednogodišnjih travnih korova i samoniklih žitarica (pšenica, ječam) i višegodišnjih travnih korova, uključujući rizomatozni sirčan; CHALLENGE 600 SC (400 ml/jutro protiv jednogodišnjih travnih i širokolisnih korova) kod praziluka za proizvodnju semena, primenjuje se posle setve i pre nicanja.